

Pan Zdzisław Leks
Burmistrz Działoszyc

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 1 ust. 2 i art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w związku z § 4 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 roku w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członów kolegium i trybu postępowania², przeprowadziła w dniach 9 - 25 października 2012 roku doraźną kontrolę w zakresie wybranych zagadnień z zakresu gospodarki finansowej, w tym pobierania i dochodzenia należności z tytułu dochodów budżetowych. Protokół kontroli przekazano Burmistrzowi w dniu 25 października 2012 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy.

Przedstawiając ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

➤ Podatnik nr 2000-0021 na dzień 31.12.2011 roku posiada zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych w łącznej kwocie 14.266,48 zł z okresu VIII 2001 – XII 2003 roku oraz I-XII 2006 roku, w tym przedawnione zobowiązania podatkowe w kwocie 4.836,00 zł za 2006 rok. Zobowiązania podatkowe za okres VIII 2001 – XII 2003 roku nie uległy przedawnieniu, albowiem zostały zabezpieczone hipoteką przymusową, stosownie do art. 70 § 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa³. Na podstawie ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 2000-0021 oraz deklaracji podatkowych ustalono, że:

a) Podatnik – Spółka z o.o. nie złożyła deklaracji podatkowych oraz w konsekwencji nie została opodatkowana za lata 2004-2005 oraz za lata 2007-2012, co narusza art. 2 ust. 1 pkt 1

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 1113

² Dz. U. Nr 167, poz. 1747

³ Dz. U. z 2012 r. poz. 749 ze zm.

i pkt 2 oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych⁴ oraz art. 274a § 1 i art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Należności podatkowe za lata 2004-2005 w kwocie 5.723,00 zł uległy przedawnieniu stosownie do art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

b) Przypisu podatku w kwocie 3.843,50 zł za 2003 rok oraz w kwocie 4.836,00 zł za 2006 rok dokonano pomimo nie złożenia przez Podatnika deklaracji podatkowej oraz bez wydania decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego, co narusza art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 274a § 1 i art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

c) W deklaracjach podatkowych za lata 2001 i 2002 podatnik wykazywał do opodatkowania grunty i budynki w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz grunty i budynki w pozycji pozostałe. Ustalono, że w 2001 roku podatnik wykazał do opodatkowania 400 m² budynków w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 116 m² budynków w pozycji pozostałe, zaś w 2002 roku odwrotnie, tj. 116 m² budynków w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 400 m² budynków w pozycji pozostałe. Powyższe narusza art. 272 pkt 2 i pkt 3 oraz art. 274 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

Istotnym w sprawie, m.in. w zakresie stosowania stawek podatkowych jest fakt, iż Podatnik z dniem 1.08.2001 roku utracił status zakładu pracy chronionej. W konsekwencji powyższego Podatnik trwale zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej. Z protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego sporządzonym przez Organ Egzekucyjny – Naczelnika US w Pińczowie wynika, że od 2003 roku działalność nie jest prowadzona, a Zakład jest zamknięty. Organ Podatkowy nie podejmował udokumentowanych działań zmierzających do przeniesienia własności rzeczy lub praw majątkowych na rzecz Gminy jako szczególny przypadek wygaśnięcia zobowiązania podatkowego, stosownie do art. 66 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

Nie stwierdzono również działań w celu orzeczenia w drodze decyzji odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, stosownie do art. 107-107 i art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

W czasie kontroli zawnioskowano o ustalenie wysokości zobowiązań podatkowych za poszczególne lata z okresu 2001-2012.

Z dokonanych wyliczeń wynika, że za 2002 rok, lata 2004-2005 oraz lata 2007-2012 zaniechano określenia zobowiązania podatkowego w łącznej wysokości 32.465,30 zł. Za 2003 rok oraz za 2006 rok zawyżono przypis podatku o kwotę 3.285,80 zł.

W czasie kontroli podjęto czynności do wydania decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego za lata 2007-2012.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą byli Burmistrz i obecny Burmistrz oraz byli i obecni pracownicy Urzędu.

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 ze zm.

Wniosek pokontrolny Nr 1

1.1 Na bieżąco wydawać decyzje określające wysokość zobowiązania podatkowego wobec podatnika, który nie złożył deklaracji podatkowej, zgodnie z art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 274a § 1 i art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, tak aby nie dopuścić należności do przedawnienia, stosownie do art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.

1.2 Wydać wobec Podatnika nr 2000-0021 decyzje określające wysokość zobowiązania podatkowego za lata 2007-2012 wraz z odsetkami za zwłokę, stosownie do art. 21 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

1.3 Przypisu podatku od nieruchomości od osób prawnych dokonywać na podstawie deklaracji podatkowej lub decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 274a § 1 i art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

1.4 Na bieżąco dokonywać czynności sprawdzających składanych deklaracji na podatek od nieruchomości, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. W przypadku stwierdzenia, iż deklaracje wypełniono nierzetelnie, podejmować czynności wynikające z art. 274a § 2 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa.

1.5 W sytuacji nie wywiązywania się podatnika z obowiązków wynikających z prawa podatkowego, w tym zaprzestania bieżącego regulowania rat podatków, korzystać z możliwości jakie dają przepisy działu VI „Kontrola podatkowa” ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

1.6 Podejmować działania zmierzające do przeniesienia własności rzeczy lub praw majątkowych na rzecz Gminy jako szczególny przypadek wygaśnięcia zobowiązania podatkowego, stosownie do art. 66 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, jeżeli egzekucja zobowiązań podatkowych w innym trybie może okazać się nieskuteczna.

1.7 Podejmować działania przewidziane w rozdziale 3 „Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych” ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, w tym występować z wnioskiem o wpis hipoteki przymusowej na wszystkich nieruchomościach podatnika.

1.8 Dokonać ustaleń w celu orzeczenia w drodze decyzji odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, stosownie do art. 107-107 i art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

➤ Podatnik nr 2000-0024 na dzień 10.10.2012 roku posiada zaległości w łącznej kwocie 2.370,88 zł z okresu I – XII 2004 roku. Organ podatkowy w 2005 roku wystawił upomnienia oraz tytuły wykonawcze na powyższe zaległości, które przesłał do Organu Egzekucyjnego – Naczelnika US w Pińczowie. Organ Egzekucyjny w dniu 4.05.2006 roku wydał

postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego. W wyniku nie zastosowania środka egzekucyjnego, zobowiązanie podatkowe uległo przedawnieniu z upływem 2009 roku.

Organ Podatkowy nie skorzystał z możliwości ustanowienia hipoteki przymusowej na nieruchomości Podatnika w kwocie 2.370.88 zł wraz z odsetkami, pomimo że w 2010 roku wystąpił do Sądu Rejonowego Wydział Ksiąg Wieczystych w Kazimierzy Wielkiej o podanie numerów ksiąg wieczystych nieruchomości należących do Podatnika. Z akt podatkowa wynika, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pińczowie w 2012 roku realizował egzekucję z nieruchomości z wniosku innego wierzyciela opisanego Podatnika.

Organ Podatkowy nie skorzystał również z możliwości ustanowienia hipoteki przymusowej na nieruchomości Podatnika nr 1006-0040, pomimo że ich egzekucja administracyjna była nieskuteczna. Podatnik aktem notarialnym z dnia 21.11.2006 roku sprzedał nieruchomość będącą przedmiotem opodatkowania na rzecz syna. Ustanowienie hipoteki przymusowej spowodowałoby zabezpieczenie roszczeń na sprzedanej nieruchomości spowodowałoby, że zobowiązania podatkowe za lata 2002-2006 nie uległyby przedawnieniu.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi Burmistrz oraz byli i obecni pracownicy Urzędu.

Wniosek pokontrolny Nr 2

Podjąć działania przewidziane w rozdziale 3 „Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych” ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, w tym występować z wnioskiem o wpis hipoteki przymusowej na wszystkich nieruchomościach podatnika.

➤ Podatnik nr 2000-0029 na dzień 10.10.2012 roku posiada zaległości w łącznej kwocie 19.215,10 zł z okresu VI 1993 roku – XII 1995 roku oraz I 2001 roku – XII 2002 roku, w tym zobowiązania podatkowe, które mogły ulec przedawnieniu w kwocie 12.145,79 zł za lata 1993-1995. Na zaległość pochodzącą z okresu VI 1993 roku – XII 1995 roku wystawiano upomnienia i tytuły wykonawcze w latach 1993 – 1997. Dnia 21.04.1999 roku Organ podatkowy wystąpił z wnioskiem do Sądu Rejonowego Wydział Ksiąg Wieczystych w Kazimierzy Wielkiej o ustanowienia hipoteki przymusowej w kwocie 12.145,79 zł wraz z odsetkami na nieruchomości Podatnika – Spółdzielni w likwidacji. Postanowieniem z dnia 29.06.1999 roku Sąd odmówił ustanowienia hipoteki przymusowej z przyczyn niezależnych od Gminy.

Zobowiązania podatkowe za okres I 2001 roku – XII 2002 roku zostały zajęte na podstawie zawiadomienia z dnia 11.01.2010 roku przez Organ Egzekucyjny – Naczelnika US Kraków Stare Miasto prawa majątkowe stanowiące wierzytelność z rachunku bankowego dłużnika zajętej wierzytelności (Likwidatora Podatnika), stosownie do przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Na podstawie ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 2000-0029 oraz dokumentacji podatkowej, w tym deklaracji podatkowych ustalono, że:

a) Podatnik – Spółdzielnia, co najmniej od 1995 roku znajduje się w likwidacji. Urząd posiada pismo z 2012 roku, z którego wynika, że postanowieniem Sądu Rejonowego

w Kielcach z dnia 21.04.1995 roku ustanowiono likwidatora dla Podatnika. Umowa o likwidację wygasła 20.02.1999 roku. Sąd Rejonowy w Kielcach nie wyznaczył nowego likwidatora.

W aktach Podatnika brak jest dokumentów potwierdzających zgłoszenie przez Organ podatkowy wierzytelności do Likwidatora Spółdzielni, stosownie do wezwania o którym stanowi art. 122 pkt 3 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze.

Nadto w aktach Podatnika brak jest dokumentów potwierdzających aby Urząd podejmował czynności dotyczące dochodzenia swych należności, w szczególności brak jest ustaleń:

- czy i kiedy zgłoszono do Krajowego Rejestru Sądowego wnioski o otwarcie likwidacji,
 - czy wyznaczono likwidatora,
 - czy ogłoszono w Monitorze Spółdzielczym zawiadomienie o otwarciu likwidacji spółdzielni oraz wezwania wierzycieli do zgłoszenia wierzytelności,
 - czy sporządzono plan finansowy likwidacji i plan zaspokojenia zobowiązań,
- stosownie do Działu XII ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze.

Zatem wystąpienie z wnioskiem do Sądu o ustanowienia hipoteki przymusowej na nieruchomości Podatnika po dniu postawienia Spółdzielni w stan likwidacji za zobowiązania podatkowe z okresu VI 1993 roku – XII 1995 roku oraz prowadzenie czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych wobec Likwidatora Spółdzielni za zobowiązania podatkowe z okresu I 2001 roku – XII 2002 roku, które w konsekwencji doprowadziły do zajęcia przez Organ Egzekucyjny wierzytelności z rachunku bankowego osoby Likwidatora Podatnika narusza art. 125 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze.

Obecnie sprawa zajęcia przez Organ Egzekucyjny wierzytelności z rachunku bankowego Likwidatora jest przedmiotem sporu pomiędzy Gminą a osobą Likwidatora.

b) Przypisu podatku w kwocie 2.082,40 za 2002 rok dokonano pomimo nie złożenia przez Podatnika deklaracji podatkowej oraz bez wydania decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego, co narusza art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 274a § 1 i art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

c) Podatnik – Spółdzielnia w likwidacji nie złożyła deklaracji podatkowych oraz w konsekwencji nie została opodatkowana za okres I 1996 roku - III 1999 roku oraz za lata 2003-2012, co narusza art. 2 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 274a § 1 i art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Należności podatkowe za lata 1996 - 2006 w kwocie 20.597,00 zł uległy przedawnieniu stosownie do art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

Nadto niezrozumiałym jest fakt złożenia deklaracji przez Likwidatora Spółdzielni za lata 1999-2001, skoro umowa o likwidację zawarta z jego osobą wygasła 20.02.1999 roku. Brak jest również uzasadnienia do złożenia deklaracji podatkowej tylko za część 1999 roku, tj. od miesiąca kwietnia.

Nie stwierdzono również działań w celu orzeczenia w drodze decyzji odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, stosownie do art. 107-108 i art. 116a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, w związku z art. 119 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze.

W czasie kontroli zawnioskowano o ustalenie wysokości zobowiązań podatkowych za poszczególne lata z okresu 1996-2012.

Z dokonanych wyliczeń wynika, że za lata 1996 -1999 oraz 2003-2012 zaniechano określenia zobowiązania podatkowego w wysokości 16.384,00 zł.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi były Burmistrz i obecny Burmistrz oraz byli i obecni pracownicy Urzędu.

Wniosek pokontrolny Nr 3

3.1 Ustalić, jaki jest stan faktyczny i prawny Podatnika, w tym czy Organ podatkowy zgłosił wierzytelności do Likwidatora Spółdzielni, stosownie do wezwania o którym stanowi art. 122 pkt 3 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze⁵ oraz podjąć dalsze działania w zakresie określenia zobowiązania podatkowego za lata 2007-2012 w wysokości 2.856,00 zł.

3.2 Wystąpić do Sądu o wykreślenie wniosku o ustanowienia hipoteki przymusowej na nieruchomości Podatnika po dniu postawienia Spółdzielni w stan likwidacji oraz wystąpić do Organu Egzekucyjnego o odstąpienie od zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego osoby Likwidatora Podatnika, stosownie do art. 125 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze.

3.3 Przypisu podatku od nieruchomości od osób prawnych dokonywać na podstawie deklaracji podatkowej lub decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 274a § 1 i art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

3.4 Dokonać ustaleń w celu orzeczenia w drodze decyzji odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, stosownie do art. 107-107 i art. 116a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, w związku z art. 119 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze.

➤ Podatnik nr 0007-0120 na dzień 31.12.2011 roku posiada zaległości w łącznej kwocie 17.482,40 zł z okresu część III kwartału 2003 – styczeń 2006 roku w podatku od nieruchomości. Podatnik zrzekł się własności nieruchomości będącej przedmiotem opodatkowania na rzecz Gminy Działoszyce aktem notarialnym Repertorium A Nr 221/2006 z dnia 17.01.2006 roku.

Na podstawie ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 2000-0029 oraz dokumentacji podatkowej, w tym deklaracji podatkowych ustalono, że:

a) W stosunku do Podatnika nie wystawiono upomnień oraz nie wystawiono tytułów wykonawczych za 2005 rok na kwotę 7.776 zł oraz za styczeń 2006 roku na kwotę 648 zł.

Analogiczną nieprawidłowość stwierdzono w stosunku do Podatnika nr 1005-0026. Ustalono, że nie wystawiono upomnień oraz nie wystawiono tytułów wykonawczych za 2005 rok na kwotę 703,00 zł.

⁵ Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 ze zm.

Powyższe narusza § 5 ust. 1, w związku z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁶, zgodnie z którymi w przypadku braku zapłaty należności w terminie określonym w decyzji, wierzyciel winien wysłać do zobowiązanego upomnienie z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel zobowiązany jest do wystawienia tytułu wykonawczego.

b) Podatnik nabył przedmiotową nieruchomość na podstawie aktu notarialnego z dnia 19.10.1999 roku. Nieruchomość składała się z 3 działek oznaczonych w ewidencji geodezyjnej jako tereny zabudowane Bi oraz w części jako N nieużytki. Podatnik złożył informację w sprawie podatku od nieruchomości na 2003 rok, w której wykazał do opodatkowania 7.200 m² gruntów pozostałych oraz 1.800 m² budynków pozostałych. Opodatkowanie gruntów o pow. 1300 m² oznaczonych w ewidencji geodezyjnej jako N-nieużytki na podstawie nie zweryfikowanych danych deklaracji podatkowej narusza art. 7 pkt 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 272 pkt 2 i art. 274 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, albowiem ustawowo zwolnione są od podatku od nieruchomości grunty stanowiące nieużytki.

c) Podatnik posiada adres zamieszkania poza terenem Gminy. Organ podatkowy nie ustalił czy Podatnik jest właścicielem nieruchomości poza obszarem Gminy, celem zabezpieczenia swych należności poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej, stosownie do art. 70 § 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

Całość zobowiązań podatkowych w kwocie 17.482,40 zł uległa przedawnieniu z upływem lat 2009-2011, stosownie do art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Burmistrz oraz byli i obecni pracownicy Urzędu.

Wniosek pokontrolny Nr 4

4.1 Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁷. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

4.2 Na bieżąco dokonywać czynności sprawdzających składanych deklaracji na podatek od nieruchomości, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

⁶ Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2012 r. poz. 1015

4.3 Grunty stanowiące nieużytki oznaczone w ewidencji gruntów i budynków jako N nieużytki zwalniać od podatku od nieruchomości, zgodnie z art. 7 pkt 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach.

4.4 Podejmować działania przewidziane w rozdziale 3 „Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych” ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, w tym występować z wnioskiem o wpis hipoteki przymusowej na wszystkich nieruchomościach podatnika.

➤ Podatnik nr 0008-0037 na dzień 10.10.2012 roku posiada zaległości w łącznej kwocie 3.646,90 zł w podatku rolnym oraz od nieruchomości z okresów: III kwartał 1996 roku – IV kwartał 1999 roku, I kwartał – III kwartał 2001 roku, I kwartał 2002 roku – IV kwartał 2003 roku, I kwartał 2011 roku – III kwartał 2012 roku. Organ podatkowy w stosunku do Podatnika cyklicznie prowadził postępowanie zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Organ Egzekucyjny w latach 1997, 1998, 1999, 2000, 2002 i 2005 wydał postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego. W latach 2005-2006 Urząd podjął nieskuteczną próbę ustanowienia hipoteki przymusowej na gruncie gospodarstwa rolnego Podatnika, albowiem nieruchomość nie posiada założonej księgi wieczystej. Zobowiązania podatkowe w łącznej kwocie 2.730,90 zł z okresu 1996 roku - 2003 roku uległy przedawnieniu z upływem lat 2001 - 2008 z powodu braku możliwości zastosowania środka egzekucyjnego. Pomimo że Wierzyciel posiadał informacje o braku majątku i braku źródeł dochodu zobowiązanego, o których stanowi § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, przysyłał systematycznie do Organu Egzekucyjnego kolejne tytuły wykonawcze, bez wcześniejszego rozważenia możliwości udzielenia z urzędu ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych na podstawie art. 67d § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, albowiem zachodziło uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne. Koszty egzekucyjne wyniosły łącznie 469,88 zł. Analogiczne okoliczności stwierdzono u Podatnika nr 0010-0013, Podatnika nr 0026-0006, Podatnika nr 1005-0026 oraz Podatnika nr 1013-0014.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi były Burmistrz oraz byli pracownicy Urzędu.

Wniosek pokontrolny Nr 5

Jeżeli Wierzyciel posiada niezmiennie informacje o braku majątku i braku źródeł dochodu zobowiązanego, o których stanowi § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, tj. w sytuacji gdy zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne, rozważać możliwość udzielenia z urzędu ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych na podstawie art. 67d § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

➤ Podatnik nr 0026-0104 na dzień 22.10.2012 roku posiada zaległości w łącznej kwocie 3.715,00 zł w podatku od nieruchomości za lata 2001 – 2007 roku. Urząd nie posiada akt Podatnika. Ustalono, że przedmiotem opodatkowania była część nieruchomości Gminnej. Podatnik nieodpłatnie korzystał z nieruchomości Gminnej na cele statutowe w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Część nieruchomości Gminnej udostępnił osobie trzeciej na prowadzenie sklepu. Od części nieruchomości Gminnej, którą Podatnik udostępnił osobie trzeciej na prowadzenie sklepu dokonywano w latach 2001 – 2007 wymiaru podatku. W aktach Podatnika brak jest jednak informacji podatkowej, decyzji wymiarowych, umowy zawartej z pomiędzy Gminą a Podatnikiem oraz umowy zawartej pomiędzy Podatnikiem a osobą trzecią na prowadzenie sklepu. Zatem brak jest możliwości ustalenia okresu za jaki winien być ustalony podatek oraz jego wysokości. Ustalono, że nie wystawiono upomnień oraz nie wystawiono tytułów wykonawczych za lata 2001 – 2007 na kwotę 3.715,00 zł.

Powyższe narusza § 5 ust. 1, w związku z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zgodnie z którymi w przypadku braku zapłaty należności w terminie określonym w decyzji, wierzyciel winien wysłać do zobowiązanego upomnienie z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel zobowiązany jest do wystawienia tytułu wykonawczego.

Zobowiązania podatkowe za okres 2001 - 2006 roku na kwotę 3.091,00 zł uległy przedawnieniu z upływem lat 2006-2011, stosownie do art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Nie stwierdzono również działań w celu orzeczenia w drodze decyzji odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, stosownie do art. 107-108 i art. 116a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

Ustalono, że od 2008 roku umowy z na udostępnienie osobom trzecim na prowadzenie sklepu zawierane są bezpośrednio z Gminą. Zatem podatnikiem jest osoba prowadząca działalność gospodarczą.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Burmistrz oraz byli i obecni pracownicy Urzędu.

Wniosek pokontrolny Nr 6

6.1 Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

6.2 Dokonywać ustaleń w celu orzeczenia w drodze decyzji odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, stosownie do art. 107-107 i art. 116a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

➤ Podatnik nr 1013-0014 na dzień 18.10.2012 roku posiada zaległości w łącznej kwocie 3.220,58 zł w podatku rolnym oraz od nieruchomości za okres I kwartał 1997 roku – I kwartał 2008 roku. Organ podatkowy decyzją z dnia 23.01.2006 roku przeniósł obowiązek podatkowy za lata 1999 – 2005 w właściciela nieruchomości na zarządcę nieruchomości, na podstawie art. 114 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Z uzasadnienia decyzji wynika, że zarządzanie budynkiem mieszkalnym jest wykonywane na podstawie pełnomocnictwa, a Zarządca włada nieruchomością co najmniej od 1992 roku.

Na podstawie powołanego wyżej art. 114 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, Organ podatkowy błędnie określił odpowiedzialność podatkową zarządcy nieruchomości jako osoby trzeciej. Zgodnie z tym przepisem to właściciel, samoistny posiadacz lub użytkownik wieczysty rzeczy lub prawa majątkowego pozostający z użytkownikiem danej rzeczy lub prawa majątkowego, odpowiada za zaległości podatkowe użytkownika. Zatem odpowiedzialność z pierwotnie zobowiązanym jako osoba trzecia może ponosić właściciel, samoistny posiadacz lub użytkownik wieczysty przy zaistnieniu ustawowych przesłanek, które w przedmiotowej sprawie nie zachodzą, a mianowicie brak jest użytkownik nie prowadzi działalności gospodarczej oraz nieruchomość nie jest związana z działalnością gospodarczą ani nie służy do jej prowadzenia. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż opodatkowanie wskazanej wyżej osoby trzeciej było możliwe w latach 2003-2008 na podstawie art. 114a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

Nadto decyzja określała zobowiązania za lata 1999-2000 w kwocie 683,60 zł, które stosownie do art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa uległy przedawnieniu.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Sekretarz, który podpisał opisaną wyżej decyzję.

Wniosek pokontrolny Nr 7

Odpowiedzialność podatkową osoby trzeciej, tj. dzierżawcy lub użytkownika nieruchomości ustalać solidarnie z podatnikiem będącym właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub posiadaczem samoistnym nieruchomości za zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań podatkowych wynikających z opodatkowania nieruchomości, powstałych podczas trwania dzierżawy lub użytkowania, na zasadach wynikających z art. 114a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

➤ Na karcie kontowej o numerze 1015-0005 wykazano zaległość w łącznej kwocie 5.891,20 zł pochodzącą z lat 2001 - 2012. Ustalono, że nieruchomość nie posiada uregulowanego stanu prawnego. Podatnik – władający na zasadach posiadania samoistnego zmarł w dniu 27.01.2001 roku. W budynku zamieszkiwał bez tytułu prawnego do nieruchomości syn nieżyjącego Podatnika, który zmarł z kolei w 2011 roku. Obecnie w budynku zamieszkuje bez tytułu prawnego do nieruchomości wnuk nieżyjącego Podatnika. Stwierdzono, że w decyzjach wymiarowych wskazywano nieżyjącego Podatnika oraz jednocześnie osoby nie będące podatnikiem. Przypisu podatku rolnego oraz od nieruchomości dokonano, doręczając decyzje o nieuregulowanym stanie prawnym osobom nie będącym

podatnikiem, co narusza art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi były Burmistrz i obecny Burmistrz oraz byli i obecni pracownicy Urzędu.

Wniosek pokontrolny Nr 8

Dokonywać przypisu podatku rolnego oraz od nieruchomości, doręczając uprzednio decyzje osobie będącej podatnikiem, stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym.

➤ Kontrola w zakresie dochodzenia należności z tytułu najmu lokali mieszkalnych od 10 najemców, którzy posiadali zaległości w łącznej kwocie 40.591,63 zł mogące ulec przedawnieniu na dzień 31.12.2011 roku, wykazała następujące nieprawidłowości:

a) Najemcy na dzień 31.12.2011 roku posiadali zaległości z lat 2000-2011, w tym mogące ulec przedawnieniu pochodzące z lat 2000-2008. Ustalono że niektórzy najemcy posiadali zaległości pochodzące z lat wcześniejszych, które zostały odpisane jako przedawnione. Część z nich posiada również zaległości powstałe w 2012 roku.

Urząd Miasta i Gminy cyklicznie, tj. średnio raz na dwa lata wysyłał do dłużników wezwania do zapłaty lub wezwanie do zapłaty przedsądowe, w których wskazywano kwotę należnego Gminie czynszu oraz wysokość odsetek ustawowych wyliczonych na dzień wystawienia wezwania. Kolejne wystawiane wezwania dotyczyły narastająco całego wieloletniego okresu zobowiązania dłużnika. Zatem przedmiotowe wezwania do zapłaty lub wezwanie do zapłaty przedsądowe obejmowały należności z tytułu najmu lokali mieszkalnych, które uległy przedawnieniu.

Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 118, w związku z art. 117 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny⁸, albowiem kierowano kolejne wezwania dotyczące roszczeń, które uległy przedawnieniu bez wcześniejszego uzyskania od dłużnika potwierdzenia zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia. Zgodnie z powołanymi wyżej przepisami termin przedawnienia dla roszczeń dla świadczenia okresowe wynosi trzy lata. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia.

W trakcie niniejszej kontroli Gmina uzyskała od 5 dłużników potwierdzenie zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia zaległości w łącznej kwocie 22.041,67 zł, które uległy przedawnieniu na dzień 31.12.2011 roku.

b) Gmina nie podejmowała konsekwentnych działań w celu wyegzekwowania zaległego czynszu, w tym wstąpienia na drogę postępowania sądowego, co narusza przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego⁹. W aktach poszczególnych najemców brak jest dokumentów potwierdzających, iż Gmina dokonywała analizy sytuacji majątkowej dłużników oraz rozważanie możliwości występowania na drogę sądową, w celu

⁸ Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.

egzekwowania swych należności aby nie dopuścić do ich przedawnienia. Z wyjaśnienia Burmistrza wynika, że biorąc pod uwagę koszty procesowe nie występowano na drogę postępowania sądowego.

Wyjątek stanowi jeden najemca o nr karty kontowej 02-00000031, który na dzień 31.12.2011 roku posiadał zaległości z okresu XI 2003 – XII 2009, w tym mogące ulec przedawnieniu w kwocie 3.862,06 zł . W dniu 15.04.2009 roku Urząd wysłał do Sądu Rejonowego w Pińczowie pozew dotyczący zaległości w zapłacie czynszu w kwocie 5.682,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi. W dniu 24.04.2009 roku Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Najemca wpłacił w 2011 roku kwotę 136,45 zł zaległego czynszu mieszkaniowego oraz kwotę 265,28 zł bieżącego czynszu. W dniu 19.06.2012 roku Komornik Sądowy umorzył postępowanie wobec bezskutecznej egzekucji.

Według stanu na dzień zakończenia kontroli 4 najemcy lokali mieszkalnych posiadają zaległości w łącznej kwocie 14.687,96 zł które uległy przedawnieniu na dzień 31.12.2011 roku.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Burmistrz oraz byli i obecni pracownicy Urzędu.

Wniosek pokontrolny Nr 9

9.1 Egzekwować należności z tytułu czynszu za najem lokali mieszkalnych, dla których termin przedawnienia nie upłynął, stosownie do art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny.

9.2 Po upływie terminu przedawnienia roszczeń egzekwować należności uzyskując wcześniej od dłużnika potwierdzenia zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia, na podstawie art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny.

9.3 Podejmować konsekwentne działania w celu wyegzekwowania zaległego czynszu, w tym wstąpienia na drogę postępowania sądowego, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁰.

➤ Kontrola w zakresie dochodzenia opłat rocznych od 2 użytkowników wieczystych, którzy posiadali zaległości w łącznej kwocie 9.072,34 zł mogące ulec przedawnieniu na dzień 31.12.2011 roku, wykazała następujące nieprawidłowości:

a) Użytkownicy wieczystości na dzień 31.12.2011 roku posiadali zaległości z lat 2001-2011, w tym mogące ulec przedawnieniu pochodzące z lat 2001-2008.

Urząd Miasta i Gminy wielokrotnie wysyłał do dłużników wezwania do zapłaty, w których wskazywano kwotę należnego Gminie czynszu oraz wysokość odsetek ustawowych wyliczonych na dzień wystawienia wezwania. Ustalono, że wezwania dotyczyły m.in. należności, które uległy przedawnieniu. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 118, w związku z art. 117 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Zgodnie z powołanymi wyżej przepisami termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia okresowe wynosi trzy lata. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje

¹⁰ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia.

W trakcie niniejszej kontroli Gmina zawarła umowę w sprawie rozłożenia na 4 raty zaległych opłat w łącznej kwocie 9.348,40 zł..

b) Gmina nie podejmowała konsekwentnych działań w celu wyegzekwowania zaległych opłat rocznych, w tym wstąpienia na drogę postępowania sądowego, co narusza przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego. W aktach wieczystych użytkowników brak jest dokumentów potwierdzających, iż Gmina dokonywała analizy sytuacji majątkowej dłużników oraz rozważanie możliwości występowania na drogę sądową, w celu egzekwowania swych należności aby nie dopuścić do ich przedawnienia.

Według stanu na dzień zakończenia kontroli 1 wieczysty użytkownik posiada zaległości kwocie 3.305,70 zł które uległy przedawnieniu na dzień 31.12.2011 roku.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Burmistrz oraz byli i obecni pracownicy Urzędu.

Wniosek pokontrolny Nr 10

10.1 Egzekwować należności z tytułu opłat rocznych za wieczyste użytkowanie gruntów, dla których termin przedawnienia nie upłynął, stosownie do art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny.

10.2 Po upływie terminu przedawnienia roszczeń egzekwować należności uzyskując wcześniej od dłużnika potwierdzenia zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia, na podstawie art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny.

10.3 Podejmować konsekwentne działania w celu wyegzekwowania zaległych opłat rocznych, w tym wstąpienia na drogę postępowania sądowego, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹¹.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Henryk Rzepa

Do wiadomości:

Rada Miejska w Działoszycach

¹¹ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.